

Høringsuttalelse – forslag til kystzoneplan

Dette er en høringsuttalelse som gjelder primært Karlsøy-delen av forslag til Kystzoneplan for Tromsøregionen 2022-2032, fra Naturvernforbundet i Tromsø og omegn. Egen uttalelse for Tromsø- og Balsfjord-delene kommer i eget dokument.

Den lokale muligheten

Det er viktig at lokalpolitikere forstår at det er nå de udiskutabelt har muligheten til å tøyte veksten i ei oppdrettsvirksomhet som sliter enormt med sykdom og dødelighet, samt påfører norske fjorder og sund store mengder utslipp. Kommunen kan nå si nei til nye lokaliteter. Når de eventuelt har tildelt dem, har man lokalt mindre styring med hva som skjer videre. Det viser ikke minst ubehagelige erfaringer i Karlsøy de siste par årene.

I 2021 godkjente Mattilsynet at anlegget ved Karlsøya, Korsnes, fikk doble kapasiteten fra 3.600 til 7.200 tonn.¹ Det var da ILA-smitta, kort etter at naboanlegget Lubben hadde hatt to ILA-utbrudd på et par år, og man var inne i Norges verste «ILA-epidemi» på 28 år (2020 og 2021). I tillegg hadde man nylig gitt de to andre nærmeste naboanleggene, Langås og Larstangen, tillatelse til å øke kapasiteten. På toppen av det hele utbrøt ILA på lokaliteten Solheim i Grøtsundet, som i likhet med Mjønes ligger inne med søknad om økning av maksimalt tillatt biomasse (kapasitet). Mattilsynet har utsatt behandlinga, men hvor sannsynlig er det at de sier nei til dem når de sa ja til Korsnes?

Vi er altså inne på spørsmål om samla påkjenning, og Naturvernforbundet mener tida er overmoden for å være føre var. Det betyr i klartekst å trekke i nødbremsen, inntil man lar teknologi og metoder komme i tritt med en vekst som har vist seg svært skadelig for liv i havet. Hvordan nye lokaliteter sammen med de gamle vil øke påkjenningene dramatisk blir sentralt videre i denne uttalelsen.

Om «samla påkjenning»

I kapittelet som beskriver nullsituasjonen i det felles saksfremlegget til Kystzoneplan for Tromsøregionen 2022-2032 heter det: «Flere anlegg og økt produksjon vil gjøre det nødvendig på sikt i større grad å se på de samvirkende miljø- og smitteeffektene fra flere anlegg i et område, og ikke bare på de lokale effektene av enkeltanlegg».

Vurdering av samlede virkninger er et helt sentralt poeng. Naturvernforbundet mener at dette ikke er vurderinger som skal gjøres «på sikt», tvert imot er det noe en bør se på i en kystzoneplan som skal gjelde for de neste årene. Etter vårt syn gir naturmangfoldloven § 10 klare føringer når det gjelder samla påkjenning, og bestemmelsen må leses som at ansvaret for vurdering av samla belastning ligger som et løpende ansvar og er forutsetning for å kunne ivareta føre-var-prinsippet, jf naturmangfoldloven § 9. En slik diskusjon må derfor komme i forkant av vekst og nye tildelinger, ikke etterskuddsvis. Konsekvensvurderinger må også omfatte vurdering av samla påkjenning for større områder og ikke avgrenses til lokalitet for lokalitetens vurderinger.

¹ <https://www.itromso.no/meninger/i/34zeJ9/nar-mattilsynet-gjor-maten-syk>

Det går fram av det samme kapittelet at det er åpnet for vesentlig vekst i næringa de seinere åra og vises til trafikklyssystemet, men det er få opplysninger om hva som er erfart. På side 15 opplyses det at «Totalt har tilgjengelig maksimalt tillatt biomasse (MTB) i planområdet økt med 44 365 tonn fra 2015-2021 (oktober 2021), noe som tilsvarer en vekst på 68,9 %». Opplysninger om hvorvidt den økningen har medført noen konsekvenser for bærekraft, sett ut fra indikatorer som lus og fiskehelse og virkning på fiskeri («pelletssei», rekefelt osv.) kommer ikke fram. Dette til tross for at det er kjent at fiskehelse- og lusesituasjonen har, som vi viser i dette innspillet, forverret seg i perioden. En beskrivelse av nullsituasjonen må altså være dekkende for konsekvenser som følge av seinere års vekst.

Her må det påpekes at biomassen i Karlsøy er nærmere dobla sida nåværende kystsoneplan ble vedtatt, også fordi det er gitt tillatelse til å øke den i flere anlegg. Denne trenden, sammen med så mange nye foreslåtte lokaliteter og utvidelser, gjør at mengden oppdrettsfisk i Karlsøy kan bli femdobla fra 2015-nivå og til 2030.

Det må også tillegges at en vanvittig idé om seksdobling før 2050 i norsk oppdrett sprang ut av et «mulighets-scenario» pønska ut i 2012. Uten at dette er forska på – men sterkt kritisert av professorer, og enda mindre konsekvens-utreda, så har sentrale og regionale politikere omfavna denne spekulasjonen uten omtanke.² I tiåret som deretter har gått er totalveksten nesten uteblitt.³ Det skyldes at næringa har hatt store miljøproblemer. På Vestlandet har det vært så ille at tillatelser er inndratt. Likevel uttales stadig flerdoblingsmålet, som innebærer at vi her i nord må tåle mer enn seks-gangen i oppdretts-økning, med tilhørende risiko for at områder i nord skal komme i samme situasjon som på Vestlandet. Er det hva våre lokalpolitikere vil?

Lusebehandlinger

Oppdrettsbransjen har de siste par årene forsøkt å skape et inntrykk av at de er slutta med medikamentelle behandlinger, som forskning har vist truer livet i havet. Påstanden må sies å ha betydelige modifikasjoner, også ut fra hva Fiskehelsereporteren for 2020 viser.⁴

For eksempel var bruken av Hydrogenperoksid på vei opp igjen. Bruken av fôrbaserte lusemidler (Diflubenzuron, Teflubensuron og Emamektin Benzoat) var høyere enn alle de tre foregående årene, og mer enn tre ganger så høy som i 2018. Dessuten hadde bruken av Azametifos dobla seg fra 2019, og ikke vært høyere siden 2016. Naturvernforbundet har grunn til å tro at den negative trenden fortsatte i 2021, men den rapporten er ikke klar ennå.

I Karlsøy er det dessuten ingen tegn til nedgang i antall kjemiske avlusninger. Ta for eksempel lokaliteten Strandmo i Langsund, som har hatt en rekke ulike behandlinger i produksjonssyklusen de er inne i. I mai fôrbehandla de med Emamektin Benzoat. I oktober prøvde de seg så med mekanisk fjerning av lus, men allerede en måned seinere kjørte de på med en kombinasjon av Hydrogenperoksid og Azametifos. Og på toppen av dette har de bada oppdrettslaksen i Deltametrin nå i januar.

Lokaliteten Futnes lengre nord i samme sund har samme behandlingsbilde, bare med enda ei mekanisk fjerning i løpet av perioden. Og enda litt lengre nord har lokaliteten Langås hatt like

² Sætre, Simen og Østli, Kjetil, *Den nye fisken* (2021), side 142-151.

³ <https://www.ssb.no/fiskeoppdrett> Fra 2010 til 2019 økte antall matfisktillatelser med 13,4 %.

⁴ <https://www.vetinst.no/rapporter-og-publikasjoner/rapporter/2021/fiskehelsereporteren-2020> (side 21)

mange behandlinger.⁵ De tre nevnte lokalitetene har faktisk aldri hatt flere medikamentelle behandlinger enn i sine siste produksjonssykluser (2021-2022). I tillegg har de 1-4 ganger fjernet lus mekanisk. Ofte ser vi det disse lokalitetene viser, at mekanisk behandling kommer i tillegg til medikamentelle behandlinger og ikke istedenfor. I alle fall her i nord.

Rett skal være rett. Et par lokaliteter ser ut for å ha klart seg uten badebehandlinger de aller siste årene, og én av dem også uten fôrbehandlinger. Da er det to vesentlige ting å påpeke. Det ene er å understreke bruken av ordene «ser ut for». For eksempel lusebehandla Norway Royal Salmon (NRS) med hydrogenperoksid ved Korsnes i januar 2021, sjøl om det fortsatt ikke er registrert på nettsidene til Barentswatch, slik det skal. Dette avdekka vi i deres korrespondanse med Mattilsynet, gjennom offentlig postjournal. Det underbygger også det Naturvernforbundet i Troms bidro til å avsløre i 2018. Da var 11 av 28 uttak av lusemidler til Lyngenbassenget over fem-seks år aldri registrert som behandlinger i Barentswatch. Det andre som må påpekes er at mekanisk fjerning av lakselus er et stort dyrevelferdsproblem, som bidrar sterkt til den høye dødeligheta innen lakseoppdrett.

Nye lokaliteter

I Karlsøy er det foreslått seks nye lokaliteter for lakseoppdrett, samt flytting, endring eller utvidelse av tre allerede gitte lokaliteter. Men også to nye foreslåtte lokaliteter nordøst i Tromsø vil øke de samla påkjenningene rundt Reinøya, særlig i Grøtsundet og Ullsfjorden.

Vi skal likevel starte med å ta for oss forslaget om å flytte lokaliteten Odinbakk/Korsnes i Karlsøysundet, nord for Reinøya, fordi vi mener det illustrerer hvor tilfeldig og lettvindt konsekvensutredninga av de foreslåtte lokalitetene er.

Korsnes II: Lokaliteten foreslås flytta over fra karlsøysida av sundet til Reinsvollvika på andre sida av det. Utredninga er så full av feil og mangler, at det er helt nødvendig å påpeke at dette avslører standarden på dokumentet.

For det første forsøkes Reinsvollbygda feilaktig fremstilt som et hyttefelt aleine. Sannheta er at det bor folk i tre hus, samt er et forsamlingshus der for store deler av Reinøya, som vil få det foreslått landnære anlegget tett opp i «stuevinduene».

For det andre bagatelliseres en rasfare av historiske dimensjoner. Raset som tok en hel gård på havet i 1771 er nevnt, men ikke det som tok flere bygninger på havet i 1961 og heller ikke seinere ras. For det tredje og fjerde går både vannledninga og fiberoptisk kabel til Karlsøya over sundet akkurat her. De vil både bli utsatt for nedslamming og nokså åpenbart komme i konflikt med fortøyninger.

For det femte skapes det inntrykk av at det kun er én nær truet «*sjøfugl (NT) observert i området*». I området hekker blant andre Storspove, en vadefugl som har utvikla seg fra nær truet (NT) i 2010, via sårbar (VU) i 2015 og til sterkt truet (EN) i 2021. I tillegg hekker eller

⁵ <https://www.barentswatch.no/fiskehelse/fishhealthogram/34457/2021/5>

beiter Fiskemåke (VU), Gråmåke (VU), Tyvjo (VU), Ærfugl (VU), Svartbak (NT), Storskarv (NT), Teist (NT) og Tjeld (NT) rødlistearter (2021)⁶

Sjette ankepunkt er en mangel, da man i motsetning til ved andre lokaliteter har oversett oter. Den ble riktignok «nedgradert» fra sårbar (VU) til livskraftig (LC) i høst, men ønskes fortsatt overvåket, og det er minst to oterrevirer innafor ønsket lokalitet. De to-tre aktuelle oterfamiliene, og muligens de nærmeste videre langs øya, vil åpenbart komme i konflikt med anlegget. Se otervei på Reinsvoll (bildet til høyre).

For det sjuende hevdes flyttinga å ha «Ingen klima- og miljøeffekt ut over dagens», som av flere grunner er en tvilsom påstand. Blant anna er det fordi merdene flyttes fra et område med rundt 100 meters dybde og til ei vik med mindre strøm og dybde – fra cirka 70 og opp mot 10-20 meter. Bunndyr og planter helt opp til fjæra kommer til å bli trua på livet. For det åttende påstås det at turistfiskere ikke er nærmere enn i Vannsundet, men de ligger daglig på Reinsvollvika i sommerhalvåret. I tillegg har man oversett at det er offentlig ankerplass der.

Nordnibba: Lokaliteten er ønska av samme aktør som vil flytte anlegget i Karlsøysundet, NRS. Begrunnelsen for å få flytte fra Korsnes er at de føler seg altfor vær- og bølgeutsatt, sjøl om Larstangen litt nordøst er minst like utsatt. Men Nordnibba ved Helgøya er mye mer eksponert for vær og bølger, med det åpne storhavet som nabo i nord.

Vi forstår det slik at NRS begrunner dette motsetningsforholdet med at de vil etablere såkalte havmerder ved Nordnibba, noe de ikke har ved Korsnes. På den ene sida må man kunne spørre seg hvorfor ikke NRS kan etablere sterkere teknologi ved Korsnes, hvor de nylig har fått utvida kapasiteten til 7.200 tonn. Et anna spørsmål er hva havmerder trolig betyr. NRS har allerede fått satt av en lokalitet på yttersida av Kvaløya til slike. Der skal to gigantmerder ha inntil 6.000 tonn oppdrettslaks fra første syklus. Men vær klar over at Nordlaks sitt havanlegg i Hadsel aler opp 10.000 tonn laks per syklus. Og med kommunens null muligheter til å påvirke mengder, når fylkeskommunen vil pøse på, så blir det fort både 9.000 og 12.000 tonn laks ved Nordnibba. Da snakker vi altså i Hamrefjorden, som det har vært uttalt ikke skal få mer oppdrett, av hensyn til fiskerne som allerede har mista en fiskeplass ved Mjønes.

⁶ Stokke BG, Dale S, Jacobsen K-O, Lislevand T, Solvang R, Strøm H (2021). Artsgruppeomtale fugler (Aves). Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken.

https://www.artsdatabanken.no/rodlisterforarter2021/Artsgruppene/Fugler_Nedlastet_20.12.2021

Indrevika og Skjærvikbåen: Disse lokalitetene foreslås i havstykket Råsa mellom Nord-Kvaløya og Helgøya, med ikke mer enn en kilometers avstand fra hverandre og bare fire-fem kilometer fra nevnte Nordnibba. Sett ut fra erfaringene med de to anleggene som allerede er etablert mellom Dåvøya og Ringvassøya, vil de to fort være på over 10.000 tonns kapasitet til sammen og altså nær et «havanlegg» som fort blir enda større. Og alle tre vil kraftig påvirke Hamrefjorden, som fiskeriene sies å ha førsterett på.

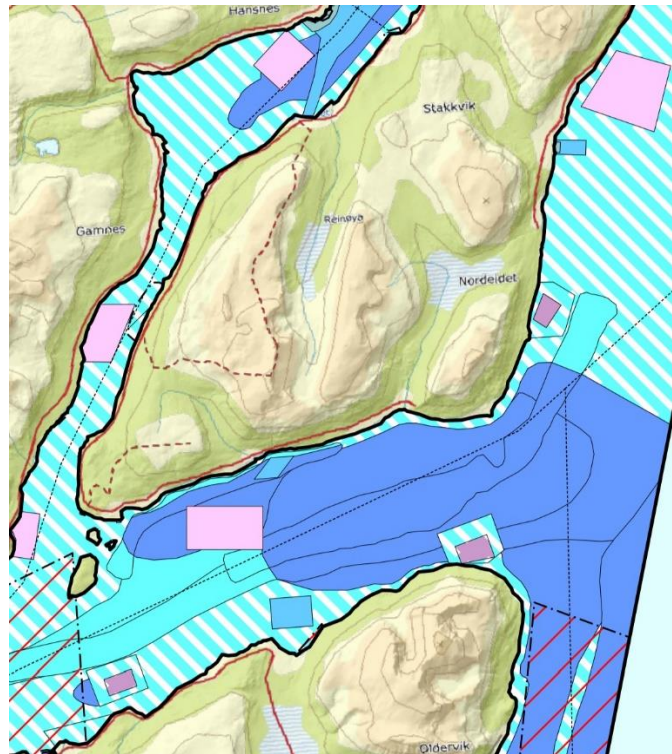
Indrevika og Skjærvikbåen er dessuten rett ved Nordkvaløya-Rebbernesøya landskapsvernområde i inngrepsfritt naturområde, og nære både gyteområder og oppvekstområder for flere fiskeslag.

Flathaug: Denne foreslåtte lokaliteten sørøst av Reinøya er cirka midt mellom lokalitetene Lubben og Solheim. Begge hadde ILA-utbrudd i sine siste produksjonssykluser. I tillegg foreslås det lokaliteter nært disse på tromsøsida av kommunegrensa, henholdsvis nord-nordøst av Ullstinden (**Kvitbergan**) og lengre innover i Grøtsundet nær Skittenelv (**Jøvika**). De tre foreslåtte er lilla ruter i bildet til høyre, mens de allerede etablerte anleggene er i rosa. Ikke la dere lure av størrelsesforskjellene. De nye blir ikke mindre enn de etablerte.

Solheim har allerede nærhet til de nevnte anleggene i Langsund, og nesten like stor bruk av lusemidler. I Grøtsundet er det rekefelt, som strekker seg videre nordover langs Reinøyas østside til området ved Flathaug. Sammen med dagens anlegg, en utvidelse av Solheim, samt Kvitbergan og Jøvika, vil samla påkjønning innafor et begrensa område bli stort – mye større enn i dag. Det er viktig at politikerne i både Karlsøy og Tromsø forstår skadepotensialet ved eventuelt å overse dette. Ifølge lokale fiskere er det dessuten gytefelt både ved Flathaug og Kvitbergan for ulike fiskeslag.

Spenna: Lokalitet foreslått ved inngrepsfri natur, men også der det er betydelig fiskeriaktivitet. Svært viktig stortareforekomst i nærheten, gyteområder for torsk og lodde enda nærmere, samt oppvekstområder for torsk og sei, samt langt flere rødlista sjøfugler enn de to nevnt i utredninga; det er bare noen av de andre ankepunktene mot etablering her. Se for øvrig om potensielle skadevirkninger seinere i innspillet.

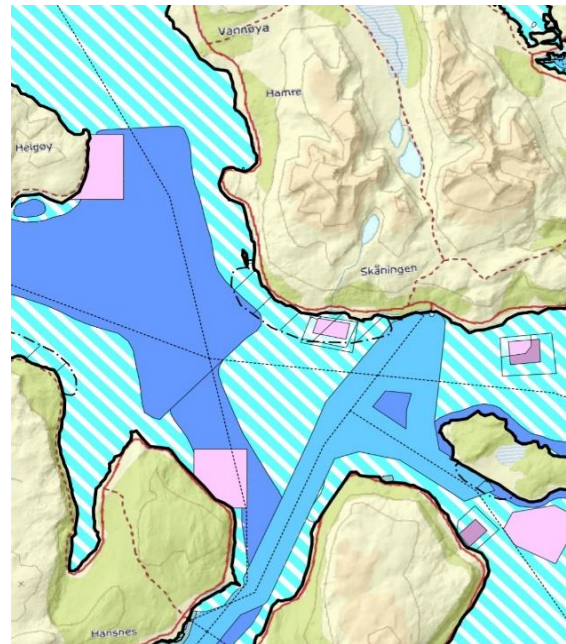
Dåfjord indre: Naturvernforbundet ønsker at oppdrett skal inn i lukka anlegg. Samtidig sier beskrivelsen i utredninga, om ny arealbruk for området, ubehagelig mye: «Lukket akvakulturanlegg for anadrom fisk. Utrede som om det er et åpent anlegg.» Denne sjølmotsigelsen tas for seg seinere i innspillet vårt.

Utredninga sier her om naturmangfold som viktige naturtyper, prioriterte, freda og trua arter: «Bløtbunnsområde i strandsonen, strandeng og strandsump angitt med verdi viktig innerst i fjorden (2,3 km)», men påstår så at «stor avstand til viktig naturmangfold medfører at det antas lav sannsynlighet for påvirkning.» Naturvernforbundet vil påpeke at dette området har kommunens mest varierte fugleliv, med et artsmangfold langt utover det som er vanlig. Og når det skrives «Fiskemåke (NT), ærfugl (NT)» samme sted, vil vi minne om at disse artenes utvikling har forverra seg til sårbare (VU) i rødlista.

Langneset og Skjåneset: To lokaliteter som allerede er satt av, men som vil endres og/eller utvides. De ligger i Vannsunnet (nærmest Vannøya på kartet til høyre). Fra før er Langås og Mjønes lokaliteter i området. Førstnevnte har allerede fått økt kapasiteten til 7.200 tonn, mens sistnevnte har søknad inne om det samme og får det trolig. I tillegg ønskes altså Korsnes flytta nærmere dette området. Går alt dette gjennom, har plutselig Karlsøys kanskje mest brukte område for fritidsfiske og matauke, rundt Fauskenesgrunnene og Vottegrunnen, 36.000 tonn med oppdrettsaktivitet og -utslipp rundt seg.

Langneset og/eller Skjåneset bør heller tas ut av planen enn tilrettelegges for uhemma vekst.

Det må understrekes at Naturvernforbundet i Tromsø og omegn i all hovedsak baserer seg på frivillig innsatts. Dermed har vi ikke kapasitet til å gå grundig inn i vurderinga av alle foreslåtte nye lokaliteter. Vi vil derfor påpeke hvor urovekkende de mange feilene og manglene som er avdekket i utredninga av lokaliteten vi har gått grundigst inn i, Korsnes II.

Legg merke til at det i et samla notat om utredningene heter: «Når det gjelder akvakulturlokaliteter så vil det bli gjort mer detaljerte vurderinger av miljøvirkningene ved behandling av lokalitetssøknader etter akvakulturloven, som utfyller vurderingene i kommuneplanen. Det er derfor ikke nødvendig at alle miljøforhold er avklart i detalj i kommuneplanen.» Men seinere i prosessen har kommunen knapt noe de skal ha sagt, da «Vilkår for godkjenning og drift av akvakultur fastsettes i lokalitetsgodkjenningssystemet som koordineres av fylkeskommunen.» Samtidig som prosjektgruppa er opptatte av å påpeke dette, mener altså mange at de ikke har tatt hensyn til innspill som allerede er kommet. Mer om dette til slutt i uttalelsen.

Noe om skadevirkningene

At lakselus sprer seg fra oppdrettsanlegg og til villaks er bare ett av svært mange miljøproblemer næringa har ansvar for. Lusebehandlingene de gjennomfører for å skåne egne fisk fører imidlertid til nye miljøproblemer. Lusemidler er nemlig ikke bare dødelige for en del av hoppekrepsene lakselus; de er også livsfarlige og/eller skadelige for alle andre kreps- og skalldyr – i tillegg til en god del anna liv i havet.

Vi må her begrense hvor inngående vi omtaler dette. Et godt sted å få et overordna innblikk i problematikken, er ved å lese en kortfatta artikkel hvor Akvaplan-niva blant anna påpeker:

«Forskning utført av NORCE, Akvaplan-niva og Havforskningsinstituttet viser at kjemiske lusemidler (bademidler) påvirker andre arter enn lakselus. For noen arter gjelder dette også ved lave konsentrasjoner og ved kort eksponeringstid. Med tanke på miljøeffekter så er det noe variasjon mellom ulike typer bademidler og mellom ulike arter, men for enkelte stoffer er det vist at f.eks. dypvannsreke dør ved 300-1000 ganger fortynnet behandlingsvann. (...) Våre resultater viser at konsentrasjoner av bademidler, som azametifos, cypermethrin, deltametrin og hydrogenperoksid, som er skadelige for noen marine arter, i enkelte tilfeller kan finnes igjen flere kilometer unna utslippspunktet.⁷

Andre laboratorieforsøk har vist blant anna at lave doser hydrogenperoksid førte til at små sukkertareplanter gikk i oppløsning.⁸ Også sedimentære utslipp kan være skadelige, for eksempel for bløtbunn og koraller. Norsk fiskeoppdrett slipper faktisk ut mer nitrogen og fosfor enn jordbruk, avløp og landbasert industri til sammen.⁹ En del av disse utslippene er fôrspill av pellets, og en del av dette er såkalt medisinfôr. Oppdrettslaksen som spiser dette blir satt i karantene, men ikke villfisk som i en del tilfeller vil nå fram til uvitende konsumenter.¹⁰

Kobberutslipp er også et betydelig problem. Og mens aktører i næringa har hevda at de bruker mindre kobber til impregnering, så har omsetninga av produkter til næringa økt med 50 % fra 2014 til 2019.¹¹ Et anna undervurdert problem er utslipp av mikroplast.¹²

Ikke bærekraftig

I det felles saksfremlegget uttrykkes at man «ønsker å legge til rette for bærekraftig vekst i fiskeri- og havbrukssektoren, reiseliv og sjøtransport, samtidig som dette skal avveies mot miljø- og klimahensyn og andre samfunnsinteresser», men seinere erkjenner man at premisset om bærekraft kanskje ikke er på plass ved å uttale at nye områder skal kunne «bidra til å dra utviklingen i retning av et enda mer bærekraftig havbruk».

Hvordan bærekraftbegrepet skal forstås i kystsoneplanen er ikke nærmere forklart. At for eksempel havbruksnæringa har fått mulighet til å etablere det «fotavtrykket» den har i dag, er ikke det samme som at næringa er økologisk bærekraftig. Innsatsvarene til havbruksnæringa er i all hovedsak importert fra tredjeland og kunne i mange tilfeller vært brukt som mat. Videre gir utslipp av organiske og uorganiske forbindelser lokal miljøbelastning. Stor tetthet av dyr skaper smittepress som påvirker villfisk. Det samme gjør fôr på avveie. Bruk av villfanget rensfisk belaster naturlige bestander, osv.

Forutsatt at en snakker om økologisk bærekraft, er følgelig inngående premiss om bærekraft ikke er oppfylt, og det er ikke mulig å «dra» næringa i retning av bærekraft gjennom ytterligere vekst og avsetning av nye områder. Havbruksnæringa må oppnå bærekraftig

⁷ <https://www.akvaplan.niva.no/mynewsdesk-articles/kjemisk-avlusing-i-oppdrett-fakta-og-fore-var/>

⁸ <https://www.hi.no/hi/forskning/doktorgrader/2019/avfallsstoffer-fra-oppdrett-kan-pavirke-tareskogen>

⁹ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforsknigen-2021-8>

¹⁰ <https://naturvernforbundet.no/naturogmiljo/forer-villfisk-med-lusegift-og-medisiner-article39320-1024.html>

¹¹ <https://www.hi.no/hi/nyheter/2021/februar/hoyt-kobberforbruk-i-oppdrettsnæringa>

¹² <https://naturvernforbundet.no/marinforsopling/flere-hundre-tonn-mikroplast-rett-ut-i-havet-article37577-3788.html>

produksjon innenfor det gjeldende regimet, før det kan åpnes for vekst ved avsetning av nye områder og tillates økt volum på eksisterende lokaliteter.

Planen skal også legge til for «bærekraftig vekst» i reiselivet. Hva er et bærekraftig reiseliv og hvordan forstås bærekraftig vekst? Eksempelvis er ei turistnæring basert på cruisebåter og inntransport med fly neppe bærekraftig, selv om aktivitetene turistene deltar i når de først er på plass promoterer som bærekraftige.

Turistnæringa må kunne reguleres slik at det blir tatt tilbørlig hensyn til naturområder som er populære utfartsmål og slik at lokalbefolkningens muligheter til friluftsliv og naturopplevelser ikke forringes («besøksforvaltning?» – jf plb 11-11 pkt 6). Videre, ved tilrettelegging for vekst i reiselivet, må det ikke skje på bekostning av eksisterende naturbaserte næringer som har nyttet lokale naturressurser i alders tid. Planen beskriver flere mulige interessekonflikter, men gir få eller ingen forslag eller føringer når det gjelder håndtering av interessekonflikter.

Om lukka anlegg

Naturvernforbundet har i mange år kjempa for å få oppdrett inn i lukka anlegg. Vi er fortsatt opptatt av at gode semilukka anlegg har vist at man både kan eliminere luseproblemene, uten bruk av lusemidler, og redusere store deler av utslippene fra oppdrett.

Samtidig viser forslaget til kystsoneplan hvordan stor motvilje fra både fylkeskommunen og andre myndigheter nå blir til et sammensurium det er umulig å bli klok på. På den ene sida foreslås det ulike teknologiske løsninger på noen av lokalitetene, som tilsynelatende skal ha elementer av lukking eller oppsamling av sedimenter (feces og fôrspill). Problemet er bare at både fylkeskommunen og i alle fall Tromsø kommune hevder at det ikke er lov eller ønskelig å stille krav til teknologi eller utslipp. Så hvordan skal man forstå dette? Som nevnt tidligere påpekes det at en lokalitet med tiltenkt lukka anlegg skal utredes som om det skal være åpent anlegg.

Til syvende og sist er det umulig å finne dette troverdig. Vi ser gjerne at kommunene stiller klare krav til teknologi og/eller rundt utslipp, hvis de tør det. Samtidig er det fullt forståelig om lokalpolitikerne bare avviser også disse foreslåtte lokalitetene.

Hvilken medvirkning?

Prosessen rundt rullering av kystsoneplan i Tromsøregionen har vært grundig, men har den vært god nok? Det er delt mye informasjon, brukt gode kartfremlegg, arrangert faglige foredrag, holdt folkemøter og innhentet høringsinnspill.

Men hva hjelper det, hvis man ikke blir hørt? Det mener Kystfiskarlaget er tilfellet (faksimile).¹³

Åpner opp for havbruk i nye områder, det får kystfiskeren til å rase

Kystfiskerlaget i Tromsøregionen er bekymret for at nye områder for havbruk kan åpnes uten at de lokale fiskerne blir hørt. De mener at dette kan føre til økt konkurranse og reduserte inntekter for dem som har vært i området lenge.

Paul Aune er en erfaren kystfisker som har vært i området i mange år. Han er medlem av Kystfiskarlaget og er opptatt av at nye områder for havbruk åpnes på en måte som ikke skader de lokale fiskerne.

Kystfiskerlaget har gjort innspill til kystsoneplanen og mener at det er viktig å ta hensyn til de lokale fiskernes interesser. De mener at nye områder for havbruk bør åpnes på en måte som ikke skaper konkurranse med de lokale fiskerne.

¹³ <https://www.itromso.no/nyheter/i/ALqg1z/apner-opp-for-havbruk-i-fem-nye-omrader-kystfisker-paul-tragisk>

Naturvernforbundet i Tromsø og Omegn har dessuten vært i dialog med flere lokale lag og foreninger som mener det samme, at deres høringsuttalelser tidligere i prosessen ikke er tatt hensyn til i den videre prosessen. Og i tillegg har vi snakket med en del politikere som ikke har sett noe til slike uttalelser/innspill. Vi vet at en del kommer med nye nå, men finner det nødvendig å gjøre oppmerksom på at de nevnte innspillene finnes på nett. Blar man nedover i dokumentet vedlagt i denne fotnoten, får man fram hele innleggene, i tillegg til de korte oppsummeringene som ligger øverst.¹⁴ Hver for seg målbærer disse blant anna frykt for at nye oppdrettsanlegg skal ødelegge deres fiskeplasser og nærnatur. Tør du som lokalpolitiker å overkjøre dem? Og i så fall uten å ha lest eller hørt hva de tenker?

Naturvernforbundet i Tromsø og Omegn mener at kommunestyret i Karlsøy bør vurdere å si nei til de foreslåtte nye lokalitetene, og si nei til foreslåtte endringer og flyttinger av lokaliteter/anlegg. Alternativt bør man slippe svært få av de nye til.

Naturvernforbundet i Tromsø og Omegn, styret

Tromsø, 15.02.2022

Kontaktperson: Ståle P. Fremnesvik, styremedlem

staafram@gmail.com

Tlf.: 911 69 946

¹⁴ https://www.tromso-området.no/wp-content/uploads/2019/04/Oversikt-innspill-til-Kystsoneplanen_mai2021.pdf